

2. INHOUD

A. OVERZICHT 'PLAN VOOR HERSTEL EN VEERKRACHT' (PHV) 2021-2023

1. **Stand van zaken**

De voorbije 3 jaar is er aanzienlijke vooruitgang geboekt in de uitvoering van de Vlaamse projecten binnen het Plan voor Herstel en Veerkracht (PHV). Deze snelle vooruitgang is mogelijk o.a. dankzij de snelle opstart vanuit de betrokken beleidsdomeinen, departementen en agentschappen; en het goede coördinerende werk van het Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken (DKBUZA), de overheidsbrede samenwerking via de Group of Managers (GOM), waarin de betrokken beleidsdomeinen zijn vertegenwoordigd, de inspanning en van het Departement Financiën en Begroting (DFB) als betaalmonitor, en de kritische maar constructieve houding van de Vlaamse Audit Autoriteit (VAA).

In deze periode werd door DKBUZA en DFB ook sterk ingezet op het opzetten van IT-Tools om de FHV-rapporteringsverplichtingen na te komen en voor het boekhoudkundig beheer van RRF. Via de SharePoint werd een omgeving voor rapporteringen gecreëerd. In ORAFIN werd een RRF-tool gemaakt om de ESR-neutraliteit te garanderen en te kunnen voldoen aan rapportageverplichtingen. Deze RRF-tool werd in tweede instantie uitgebreid met een module voor het bijhouden van eindontvangers, contractanten, subcontractanten en eindbegunstigden.

Nadat de Vlaamse Regering op 14/07/2023 van het aangepaste PHV akte nam, keurde het Overlegcomité van 18/07/2023 het aangepaste PHV goed en droeg de federale coördinator op om het ter beoordeling aan de EC voor te leggen. Op 20 juli 2023 werd het aangepaste PHV bij de EC ingediend. Zoals voorzien in de verordening heeft de EC na de indiening van het aangepaste PHV opmerkingen geformuleerd en om bijkomende informatie verzocht. Die bijkomende informatie werd systematisch door de federale overheid en de deelstaten aan de EC bezorgd en leidde ertoe dat de EC op 16/11/2023 aan het aangepaste PHV haar fiat gaf¹. De goedkeuring door de Raad ECOFIN van het aangepaste PHV (Council Implementing decision, CID) is op 8/12/2023 gegeven². Vervolgens moeten ook de Operationele Regelingen worden gefinaliseerd. De goedkeuring door de Raad zal België in staat stellen 102 miljoen euro aan voorfinanciering van REPowerEU-middelen te ontvangen³.

Op 29/09/2023 is de eerste betalingsaanvraag ingediend voor een bedrag van 974 miljoen euro. België heeft sindsdien van de EC drie observatiebrieven over deze betalingsaanvraag ontvangen. Voornamelijk de generieke mijlpalen 209 en 210 die betrekking hebben op het vrijwaren van de financiële belangen van de Europese Unie bij de uitvoering van het PVH, zijn daarbij aan bod gekomen. Bijzondere aandacht werd onder meer besteed aan de controle op de eindbegunstigden van de financiële middelen en het detecteren van belangenconflicten en dubbelfinanciering (zie hierna: 2. Nieuwe vereisten).

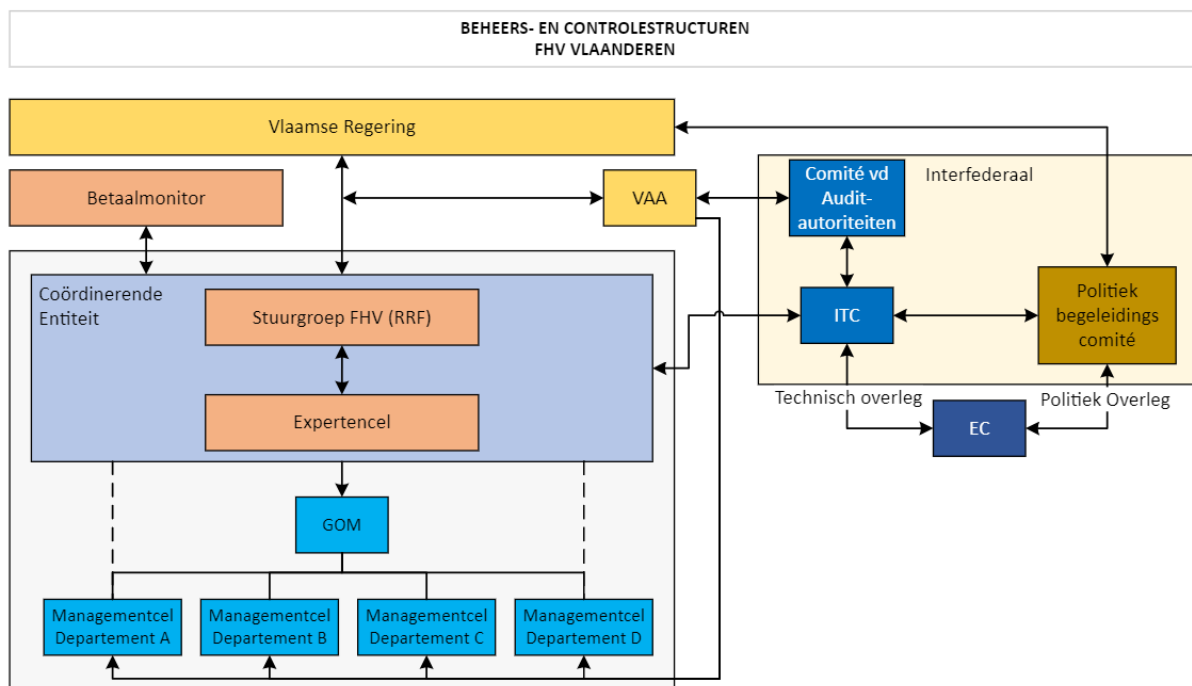
Het is belangrijk op te merken dat de houding van de Europese Commissie (audit) in het kader van FHV (RRF) in contrast staat met die in het kader van de structuurfondsen (cfr. ESIF audit) de voorbije twintig jaar aangehouden werd. Anders dan de gestaag opgebouwde procedures en het daarmee gegroeide wederzijds vertrouwen bij deze laatste, werd FHV (RRF) na Covid19 als crisisrespons op Covid19 bijzonder snel opgezet, waarbij onder grote tijdsdruk de regels

¹ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/nl/ip_23_5788

² <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-15570-2023-INIT/nl/pdf>

³ Tot dusver heeft België in het kader van de FHV in augustus 2021 in totaal 770 miljoen euro aan voorfinanciering ontvangen, waarvan 293 miljoen voor Vlaanderen.

////////////////////////////////////



2) Betaalmonitor

Het departement FB zorgt voor de betalingsopvolging en -monitoring. Voor de financiële opvolging werd binnen het boekhoudstelsysteem ORAFIN een eigen tool gecreëerd ('RRF-tool').

- De dossierbehandelaars/projectleiders worden periodiek door het Dienstencentrum boekhouding (DCB) gecontacteerd voor de allocatie van de financieringsbronnen (RRF en REPowerEU om alles volledig en tijdig te ontvangen. Het DCB kan geen uitspraak doen over de correctheid van de cijfers opgenomen in de RRF-tool. Er is wel een knipperlicht voorzien rond maximum financiering.
- Binnen het DCB wordt op einde jaar de ESR ontvangst uitgedrukt op basis van wat door de dossierbehandelaars/projectleiders aangeduid wordt als gefinancierd met RRF. Het DCB drukt de balanspositie uit ten aanzien van de EC. Dit jaar worden bijkomend de boekingen bijgestuurd om rekening te houden met het gewijzigde PHV.
- Er blijft ook workload gaan naar de technische ondersteuning van de RRF-tool (vb. aanleveren van extracten om te kunnen rapporteren over de 100 grootste eindontvangers,...)

Verbonden met de taak van betaalmonitor zorgt DFB ook voor de volgende rapporteringen in het kader van RRF:

- Elk kwartaal worden op basis van de RRF-tool uitvoeringsgegevens overgemaakt aan FOD BOSA voor de Algemene Gegevensbank. FOD BOSA maakt deze cijfers vervolgens over aan Europa. De cijfers worden weergegeven per ESR per Entiteit (binnen S1312). Dit maakt deel uit van de 'optionele' rapportering aan Europa.
- Tweemaal per jaar worden uitvoeringscijfers op jaarbasis overgemaakt, ook op basis van de RRF-tool. Eenmaal voorlopige cijfers van het voorgaande jaar (februari), eenmaal definitieve cijfers van het voorgaande jaar (augustus). De cijfers worden opnieuw weergegeven per ESR per Entiteit (binnen S1312). Dit maakt deel uit van de verplichte



intrekt of proportioneel vermindert wegens onder meer fraude, corruptie of belangenconflicten, maakt de bij de fouten of onregelmatigheden betrokken entiteit de gevraagde bedragen over aan de EC.

4) Group of managers (GOM)

In de GOM (PHV + REPowerEU) wordt 1 persoon van elke betrokken uitvoerende entiteit afgevaardigd. De GOM vormt het overheidsbreed overleg- en informatie-uitwisselingsplatform. Er wordt een periodiek overleg georganiseerd onder initiatief van de coördinerende entiteit.

5) Vlaamse Audit Autoriteit (VAA)

Audit van mijlpalen en streefdoelen van projecten en de BCS van de beleidsdomeinen.

- Beoordeling van het interne beheers- en controlesysteem + opvolging
- Audits op projecten
- Beoordeling correctheid en betrouwbaarheid gerapporteerde mijlpalen en streefdoelen
- Verificatie beheersverklaring en samenvatting audits + auditopinie
- Deelnemen aan de vergaderingen van het Comité van de Auditautoriteiten
- Geeft feedback aan de coördinerende entiteit bij het opstellen van FHV gerelateerde documenten indien gevraagd.

De VAA zal enkel als raadgever de werkzaamheden van de expertencel en de stuurgroep volgen, zij kan er evenwel geen werkend deel van uitmaken teneinde haar onafhankelijke rol als auditor te kunnen blijven opnemen.

6) Een overkoepelende auditdienst voor alle Europese subsidiestromen

Er worden voorbereidende gesprekken opgestart om ook wat betreft het EU-Vlaams audituniversum de aanwezige kennis samen te brengen. Dit kan plaatsvinden in een overkoepelende EU-auditdienst, wat past in de bredere problematiek van antifraude die in wezen de risico's van belangenvermenging en dubbelfinanciering overkoepelt. Van hieruit kan een geïntegreerd Vlaams anti-fraudeprogramma ontwikkeld worden, wat binnen de bredere EC-aanpak van anti-fraude beleid past.

C. TIMING

De openstaande issues in de eerste betaalaanvraag met betrekking tot mijlpalen 209 en 210 moeten zo snel mogelijk geremedieerd worden. Verder moeten mijlpalen 250 en 251 dringend opgestart worden zodat de op te starten REPowerEU-projecten aan de vereisten voldoen, moet een replek bezorgd worden aan de EC in het kader van de tegensprekelijke procedure in het kader van de PFIU audit en moet gevolg gegeven worden aan de bemerkingen van de Europese Commissie. Er kan dus niet gewacht worden tot de nieuwe governancestructuur met haar bijkomende expertise volledig operationeel is.

KT: remedies BA1 & PFIU audit	MLT: structurele werking RRF
- BA1: M209 remedie - BA1: M210 remedie - M250 instructie/manual - M251 instructie/manual - PFIU audit: coördinatie antwoord tegensprekelijke procedure - PFIU audit: opvolging implementatie remedies - Coördinatie BA2&3	- Halfjaarlijkse rapportering - Coördinatie betaalaanvragen - Coördinatie controle DF (M210) - ... - ...

////////////////////////////////////

E. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

De nieuwe vereisten van de EC voor de FHV projecten hebben geen/zeer weinig weerslag op de financiën van de lokale besturen, noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werksuitgaven, de investeringen en schuld, en de ontvangsten.

4. VERDER TRAJECT

De bevoegde ministers voor de genoemde entiteiten, beleidsdomeinen en departementen dienen het nodige te ondernemen om de beschreven taken naar behoeven te kunnen uitvoeren.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° de aangepaste governance met betrekking tot FHV (RRF) in te stellen en de verantwoordelijkheden en taken zoals hierboven beschreven formeel toe te schrijven aan de aangeduide entiteiten/beleidsdomeinen. Zij zullen de nodige stappen ondernemen om deze naar behoren uit te kunnen voeren.

2° de drie extra VTE's zonder compensatie toe te wijzen aan (het tweede luik van) de expertencel FHV (RRF) binnen het Departement Financiën en Begroting.

3° de entiteiten, verantwoordelijk voor het beheer van ESF, EFRO en Interreg VL-NL te verplichten om elk kwartaal alle gegevens, nodig voor de controle op dubbel financiering, op te laden in de Europese Arachne-tool.

De minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed

Matthias DIEPENDAELE



De Vlaamse minister van Economie, Werk, Innovatie en Landbouw

Jo BROUNS

Bijlage 1: Mijlpalen 250 en 251



M250

The coordinating bodies in the Belgian Recovery and Resilience Plan, in collaboration with the implementing bodies if necessary, shall adapt their manual of procedures/documents outlining their management and control system and issue related instructions to the implementing bodies with the objective to strengthen the framework to prevent, detect, and correct any serious irregularities such as fraud, conflict of interest, corruption and double funding. The updated manual of procedures and related instructions shall include, as a minimum:

- (a) Provisions for anti-fraud and anti-corruption strategies/policies in all implementing bodies taking into consideration all the elements outlined in the Guidance Note on Fraud Risk Assessment and Effective and Proportionate Anti-Fraud Measures for ESIF 2014-2020.
- (b) Procedures ensuring that persons signing the management declaration(s) to the Commission obtain assurance about the satisfactory fulfilment of the milestones and targets set in the RRP, that the funds were managed in accordance with all applicable rules, in particular rules on avoidance of conflicts of interest, fraud, prevention of corruption and double funding.
- (c) Provisions requiring functional internal and external whistleblowing channels within all bodies;
- (d) Provisions requiring on-the spot verifications by the implementing bodies or the coordinating body (Brussels-Capital Region), with particular focus to the protection of the financial interests of the Union;
- (e) Procedures on the reporting of irregularities to OLAF and other competent authorities within all bodies;
- (f) Procedures with regard to the verification of compliance with Union and national law, in particular concerning public procurement and State Aid, within the implementing bodies.

In addition, where the Inspectorate of Finance has been tasked with responsibility for such controls, the relevant coordinating body shall adopt and send a communication to the Inspectorate of Finance with regard to the ex-ante verifications on compliance with Union and national law and on the protection of the financial interests of the Union to be conducted in line with Regulation (EU) 2021/241.

Qualitative indicator: Adapted manual of procedures and instructions to the implementing bodies. Adoption and sending of and communication to the Inspectorate of Finance, where relevant.

M251

The coordinating bodies in the Belgian Recovery and Resilience Plan shall issue instructions to all implementing bodies with regard to ex ante verifications before the signature of the contract or the award of the grant of the risk for conflict of interest in the implementation of RRF measures. This shall include (i) mandatory declarations on the absence of conflict of interest from the persons involved at all stages of the selection procedures for both calls for tenders and calls for projects and (ii) on a risk basis, the use of an appropriate risk-scoring tool in view of performing the checks on conflict of interest outlined in the instructions. The instructions shall define conflict of interest in line with Article 61 of the Financial Regulation.

Qualitative indicator: Issued instructions

